

Bruttolista över behov baserat på SWOT-analysen

Jordbruksverket fick i uppdrag att ta fram en bruttolista över behov baserat på det förslag till SWOT-analys som lämnades till Näringsdepartementet den 14 juni 2019. Det ingick inte i Jordbruksverkets uppdrag att göra någon bedömning av huruvida jordbrukspolitiken var rätt instrument för att hantera dessa behov, och inte heller göra någon prioritering mellan olika behov.

Listan är uppdelad efter de nio mål som nämns i artikel 6 i den föreslagna planförordningen. Efter varje behov följer en kodbeteckning, t.ex. S4 O3. Detta är en hänvisning till hur behoven kopplar ihop faktorerna i SWOT-analysen.

Bruttolistan innehåller en lång rad behov. I nästa steg ska behoven prioriteras bl.a. utifrån hur viktiga de är för att uppnå målen med GJP och hur ändamålsenliga verktygen inom GJP bedöms vara för att möta behoven (nettoanalys). Diskussionerna vid sakrådet kommer att bidra med inspel i detta arbete.

Behovslista, mål om konkurrenskraftig jordbrukssektor

Stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukets motståndskraft i unionen för att förbättra livsmedelstryggheten

1. Vi behöver främja bärodlingen för att på så sätt bättre utnyttja även mindre arealer åkermark. (S1 O12)
2. Vi behöver stärka kopplingarna mellan forskningen och jordbruksföretagen för att bättre utnyttja potentialen för innovation, kunskaps- och teknikspridning. (S2 O7)
3. Vi behöver ökad samverkan och digitalisering för att ytterligare främja produktiviteten. (S2 O8)
4. Vi behöver ytterligare kommunicera de värden och den höga kvalitet på maten som svenskt jordbruk ger. (S4 O3)
5. Vi behöver utnyttja tillväxten i den tätortsnära landsbygden för att diversifiera och minska den ekonomiska sårbarheten inom jordbrukssektorn. (S5 O10)
6. Vi behöver se till att rennäringen även i fortsättningen kan utnyttja marker som inte är lämpliga för annat jordbruk och därmed mildra effekterna av klimatförändringarna. (S6 O11)
7. Vi behöver stötta jordbruket i utmaningarna med att hitta nya grödor som kan användas i vårt nordliga klimat men som också kan anpassa produktionen till de nya förutsättningar som klimatförändringarna medför. (W1 O1)
8. Vi behöver underlätta byggande av rationella stallar som ger en lönsam produktion. (W1O7)
9. Vi behöver hitta nya lösningar för att göra det lönsamt att bruka mark med sämre markegenskaper. (W2 O7)

10. Vi behöver uppmuntra utbildning och kompetensutveckling i allmänhet, och i synnerhet när det gäller affärsmässighet och företagande, och att hantera risker såsom extremväder. Mycket kunskap finns i landet, men den kommer inte alltid ända fram till företagen. (W3W4 O4O7)
11. Vi behöver fånga upp den kompetens och det nytänkande som kan finnas hos nya svenskar. Detta kan bidra till bättre kompetensförsörjning. (W3 O5)
12. Vi behöver fortsätta främja utvecklingen av digitalisering och automation för att på så sätt minska jordbrukets beroende av stöd. (W5 O6)
13. Vi behöver en nationell aktör som kan öka samverkan mellan aktörerna i kunskapssystemet för att på så sätt öka lönsamheten inom animalieproduktionen. (W5 O9)
14. Vi behöver ett fortsatt starkt djurskydd för att möta konsumenternas förväntningar. (W7 O3)
15. Vi behöver se över regelverk och beskattning för att se om de är värda de konkurrensnackdelar de skapar. (W8 O2)
16. Vi behöver hitta bruksmetoder som minskar behovet av växtskyddsmedel. (W11 O7)
17. Vi behöver bevara kvaliteten på den jordbruksmark vi har, för att inte den begränsade tillgången på mark ska hindra företagets utveckling. Det handlar bland annat om att motverka jordpackning och bevara mullhalterna, samt rusta upp dräneringen. (S1 T4)
18. Vi behöver se till att jordbruket kan hitta den personal som behövs, särskilt med tanke på att strukturomvandlingen innebär att en större andel av de som är sysselsatta inom sektorn är anställda istället för att driva egna gårdar. (S3 T2)
19. Vi behöver uppmuntra till fortsatt diversifiering av jordbruksföretag för att minska sårbarheten i samband med ändrade klimatförhållanden. (S5 T6)
20. Vi behöver underlätta för jordbruket att fortsätta minska sin miljöbelastning, för att bevara de ekosystemtjänster vi har kvar och på så sätt säkra den framtida produktionen. (S6 T7)
21. Vi behöver utnyttja vår förmåga att hitta samsyn mellan jordbruksnäring och politik för att hantera svåra situationer såsom extremt väder. (S7 T6)
22. Vi behöver genomföra livsmedelsstrategin för att förbättra vår förmåga att möta den ökade konkurrensen. (S8 T1)
23. Vi behöver göra jordbruket attraktivt även för personer med högre utbildning som har alternativa karriärvägar. (W3 T3)
24. Vi behöver öka kunskapen i jordbruksföretagen om hur man hanterar risker och prissvängningar. (W4 T1)
25. Vi behöver insatser från samhället för att hantera de växande viltstammarna och den skada de orsakar jordbruket. (W5 T8)

26. Vi behöver möta den ökande konkurrensen genom att satsa på våra positiva särdrag, såsom det höga djurskyddet. (W7 T1)
27. Vi behöver hjälpa jordbruket att klara både den hårdnande konkurrensen och den höga koncentrationen i efterföljande led i livsmedelskedjan. (W6 T1)
28. Vi behöver hitta fler och konkurrenskraftiga alternativ till importerade insatsvaror. (W9 T1)
29. Vi behöver hitta sätt att hantera effekterna av de höga transportkostnaderna som blir resultatet av långa avstånd, för att möta den ökande globala konkurrensen. (W10 T1)
30. Vi behöver verka för enkla regelverk och kontroller och för välavvägda skattesatser så att konkurrenskraften inte hämmas utan goda skäl. (W8 T5)

Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering

31. Vi behöver bli bättre inom jordbruket på att utnyttja den potential som finns generellt i landets starka kunskaps- och innovationssystem. (S1 O1)
32. Vi behöver ta vara på de möjligheter som digitalisering och automatisering erbjuder, för att öka produktiviteten och stärka konkurrenskraften. Den goda kunskapsnivån i landet underlättar detta. (S2S3 O2)
33. Vi behöver underlätta för jordbruket att hitta sin roll i den cirkulära ekonomin. Den goda kunskapsnivån i landet underlättar den nödvändiga moderniseringen och teknikspridningen. (S2 O5)
34. Vi behöver hitta sätt att ta del av den ökande globala efterfrågan. Det innebär att vi behöver öka produktiviteten och därmed konkurrenskraften, bland annat genom innovation och teknikspridning. (W1 O1O3)
35. Vi behöver underlätta för primärledet både att korta livsmedelskedjan genom att hitta nya affärsmodeller, och att få bättre insyn i marknaden. (W2 O2)
36. Vi behöver utnyttja den potential som finns i landet för innovation och teknikspridning för att på så sätt lyfta affärsmässigheten och anpassningsförmågan hos företagen. (W4 O1)
37. Vi behöver mer tillämpad forskning inom jordbruket, så att vårt starka kunskaps- och innovationssystem kommer till sin rätt inom sektorn. (S1 T1)
38. Vi behöver satsa mer på forskning inom jordbrukssektorn, och på att få till en bra tvåvägskommunikation mellan näringen och forskningen. Det är först när resultaten omsätts i praktiken som de får en effekt på produktiviteten och lönsamheten. (W1W5 T1)
39. Vi behöver göra jordbrukssektorn attraktiv för högutbildade personer, för att på så sätt öka produktiviteten. (W3 T2)
40. Vi behöver underlätta generationsväxlingen och göra sektorn attraktiv för yngre aktörer med hög affärsmässighet. (W4 T3)

41. Vi behöver satsa ytterligare på kunskaps- och innovationssystemet inom jordbruket, och dessutom behöver de insatser som finns synas i statistiken. (W6 T4)

Förbättra jordbrukarnas position i värdekedjan

42. Vi behöver hjälpa jordbrukssektorn att utveckla olika mervärdeskoncept för att fånga upp det ökade intresset för matens ursprung och produktionssätt. På så sätt kan primärproduktionen få en större del av förädlingsvärdet. (S1 O4)
43. Vi behöver se över regelverk och rekommendationer för offentlig upphandling för att se om en annan tillämpning kan och bör främja mervärden i svensk livsmedelsproduktion. (S2 O5)
44. Vi behöver hjälpa jordbrukssektorn att utveckla starka varumärken för att på så sätt kunna utnyttja de möjligheter som kan erbjudas av nya handelsavtal. (S2 O1)
45. Vi behöver främja en fungerande konkurrens i alla led i livsmedelskedjan. (W1 O2)
46. Vi behöver underlätta för primärproduktionen att hitta nya vägar till konsumenten via digitala lösningar för att på så sätt öka företagets affärsmässighet. (W1 O3)
47. Vi behöver bli bättre på att marknadsföra svenska mervärden, särskilt eftersom försprånget mot vissa konkurrenter håller på att minska. (S2 T2)
48. Vi behöver se till att en större del av betalningsviljan för svenska mervärden slår igenom i primärproduktionen. (S3 T1 och W2 T1)
49. Vi behöver se över balansen mellan lagstiftning och frivillighet för att primärproduktionen ska kunna få betalt för sina mervärden på bästa sätt. (W3 T2)

Behovslista, mål om bättre miljö och klimat

Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi

50. Vi behöver hitta balansen mellan att använda skog och jordbruksmark som kolsänkor och att använda den i produktion av livsmedel och biomassa. Vallodling bidrar till att mullhalten är i balans vilket bidrar till klimatmålet. (S2 O3O4)
51. Vi behöver uppmuntra till mer hållbar matkonsumtion. Det betyder bland annat att den totala animaliekonsumtionen behöver minska. Samtidigt har svenskt kött ofta mindre klimatpåverkan än importerat, så det är framför allt konsumtionen av importkött som bör minska. (S4 O1)
52. Vi behöver uppmuntra en fortsatt omställning till fossilfri och energisnål växthusproduktion. Ambitiösa politiska klimatmål kan göra det lättare för

företagen att ställa om genom att dessa leder till förbättrade förutsättningar för användning av förnybar energi. (S6 O2)

53. Vi behöver satsa mer på tillämpad forskning för att minska utsläppen av växthusgaser från djurhållning och växtodling per producerad enhet samt för att kunna öka kolinlagringen i jordbruksmark. (W1W3 O1O3)
54. Vi behöver hitta balansen mellan intresset att producera på organogena jordar och intresset att begränsa utsläppen genom att ta marken ur produktion. (W2 O4)
55. Vi behöver underlätta för både djurhållning och växtodling att anpassa sig till klimatförändringarna. Det handlar till exempel om att utnyttja en längre växtsäsong, förändra betesdriften eller att ha beredskap för torka och översvämningar. Ett lyckat anpassningsarbete kan minska utsläppen från växtodlingen samt bidra till att svensk kött även i fortsättningen står sig bra klimatmässigt. (W3W5 O1O5)
56. Vi behöver fortsätta omställningen till ett fossilfritt samhälle, för att minska klimateffekten av jordbrukets och skogsbrukets transporter med anledning av de stora geografiska avstånden. (W4 O2)
57. Vi behöver uppmuntra fortsatt betalningsvilja för svenskt kött. Våra naturliga förutsättningar gynnar animalieproduktionen mer än växtodling, och animalieproduktionen står sig bra i en internationell jämförelse av klimateffekter. (W5 O1)
58. Vi behöver underlätta för jordbruket och skogsbruket att utnyttja de naturresurser vi har för att ställa om till förnybar energi. Det gäller både ekonomiska incitament och enklare regler för statligt stöd. Det handlar t.ex. om fleråriga energigrödor, mellangrödor och energi från gödsel och halm. Den höga utbildningsnivån och starka institutioner bör underlätta omställningen. (S1 T2T3, S4 T2T3 och S7 T2T3)
59. Vi behöver satsa mer på tillämpad forskning för att minska utsläppen av växthusgaser. (W1 T1)
60. Vi behöver uppmuntra till minskad klimatpåverkan från växtodlingen. Ett sätt kan vara att ta tillvara de möjligheter som klimatförändringarna kan leda till. Idag hämmas anpassningsarbetet av brister i både kunskap och lönsamhet. (W3 T1)

Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft

61. Vi behöver fortsätta satsa på forskning och rådgivning för att hålla nere utsläppen av växtnäring och växtskyddsmedel. (S2S3 O1)
62. Vi behöver uppmuntra grannsamverkan, men även markägarnas egenintresse, för att kunna skapa och bibehålla sammanhängande ekosystem i odlingslandskapet. Det starka föreningslivet kan bidra i det arbetet. (S4S5 O3)

63. Vi behöver utnyttja de möjligheter som våtmarker och dränering ger för att uppnå de svenska miljömålen. Det är särskilt viktigt eftersom det ändrade klimatet väntas medföra både ökad nederbörd och längre torrperioder. (W1W3 O2)
64. Vi behöver fortsätta arbetet med att minska sektorns miljöbelastning på mark, luft och vatten för att nå de svenska miljömålen. (W1 O1O2)
65. Vi behöver uppmuntra samverkan och samordning för att uppnå större miljönytta av åtgärder som minskar läckaget av näringsämnen. (W1 O3)
66. Vi behöver öka takten i dränering av åkermark. (W3 O2)
67. Vi behöver se till att den svenska jordbrukssektorns konkurrenskraft ökar i Sverige, för att vi ska fortsätta dra nytta av de positiva miljöeffekter sektorn skapar. (S1 T1)
68. Vi behöver trots våra generellt sett goda förutsättningar för jordbruk vara beredda på att hantera vattenbrist och torka. (S1 T3)
69. Mot bakgrund av klimatförändringar och ökad intensitet i växtodlingen måste odlingsstrategier och odlingsmetoder utvecklas för att minska riskerna med ökad användning av växtskyddsmedel. (S5 T2)
70. Vi behöver hitta balansen mellan å ena sidan ökad konkurrenskraft och å andra sidan negativ miljöpåverkan från primärproduktionen. (W1 T1)
71. Vi behöver bevara småbiotoperna i slättlandskapet trots den ökade konkurrens som globaliseringen medför. (W2 T1)

Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap

72. Vi behöver främja odlingslandskapets ekosystemtjänster genom att uppmuntra varierande brukningsmetoder. (S1 O3)
73. Vi behöver fortsätta satsa på kompetensutveckling för att underlätta satsningar på ny teknik och nya metoder. (S2S7 O4)
74. Vi behöver utnyttja kunskaperna i de regionala handlingsplanerna för att satsa på ny teknik och nya metoder inom jord- och skogsbruket. (S4S5 O4)
75. Vi behöver stötta jordbruksföretag som sköter värdefulla gräsmarker genom att uppmuntra varierande brukningsmetoder. (W1O3)
76. Vi behöver främja en diversifierad jordbruksproduktion och nya brukningsmetoder för att på så sätt minska konflikten mellan jordbrukets positiva miljöeffekter och en konkurrenskraftig produktion. (W3 O3O4)
77. Vi behöver öka jordbrukssektorns möjligheter att ta betalt för de mervärden den skapar, till exempel genom certifiering och varumärken. (W2 O3)
78. Vi behöver sprida kunskap om hur olika skogsbruksmetoder kan främja skogens miljövärden. (W4 O3)

79. Vi behöver se till att ett allt intensivare jordbruk inte hotar de ekosystemtjänster som odlingslandskapet producerar. (S1 T1)
80. Vi behöver utnyttja och förbättra jordbrukarnas miljömedvetenhet för att motverka att arter försvinner lokalt på grund av fragmentering av landskapet. (S2 T5)
81. Vi behöver bevara hotade lantraser och sorter för att säkra den genetiska mångfalden för framtiden trots att dessa har svårt att möta jordbrukets lönsamhetskrav. (S3 T2)
82. Vi behöver se till att skogsbruket inte hotar den biologiska mångfalden. (S3 T3T7)
83. Vi behöver minska näringsläckaget för att bevara balansen i ekosystemen och därmed skydda den biologiska mångfalden. (S3 T4)
84. Vi behöver stötta jordbruksföretag som sköter värdefulla gräsmarker genom att öka det djurhållande jordbrukets lönsamhet. (W1 T2)
85. Vi behöver säkerställa ett lönsamt och hållbart jordbruk för att bevara sektorn och dess positiva miljöeffekter. (W3 T2)
86. Vi behöver hitta balansen mellan att bevara den biologiska mångfalden (inklusive rovdjuren) och att bevara rennäring och fäbodbruk. (W3 T6 och S6 T6)
87. Vi behöver bevara värdefulla gräsmarker för att behålla den biologiska mångfalden inklusive rödlistade arter. (W1 T2T3)

Behovslista, mål om attraktiva landsbygder

Locka unga jordbrukare och underlätta affärsutveckling i landsbygdsområden

88. Vi behöver underlätta generationsväxlingen för att främja omställningen till en biobaserad ekonomi och ta vara på nya möjligheter inom jordbruket och vattenbruket. (S1 O1O4)
89. Vi behöver utnyttja det starka entreprenörskapet för att även utveckla hästnäringen. (S2 O6)
90. Vi behöver naturbruksskolor och KY-utbildningar på många platser i landet för att fånga upp det växande intresset för de gröna näringarna. (S4 O1)
91. Vi behöver se över arrendelagstiftningen så att den inte har oönskade effekter på markpriserna. (W2 O3 och W2 T1))
92. Vi behöver underlätta för andra verksamheter än jordbruk att etablera sig på landsbygden, bland annat genom att utveckla affärsmöjligheter som ny teknik kan erbjuda. (W3 O2)
93. Vi behöver mer behovsdriven forskning för att förstärka kunskaps- och innovationssystemet på landsbygden. (W5 O5)

94. Vi behöver komplettera AKIS med att bättre utnyttja de goda exemplen på lönsamma företag inom de gröna näringarna. (W5 O2)
95. Vi behöver uppmuntra personer med entreprenörskap och innovationsförmåga att välja landsbygden för att säkerställa en fortsatt utveckling av nya produkter och tjänster. (S2 T2)
96. Vi behöver utnyttja det starka sociala kapitalet till att motverka utflyttning och därmed kompetensflykt. (S3 T2)
97. Vi behöver göra jordbruket, landsbygden och tillverkningsindustrin mer attraktiv för unga. (W1 T4)
98. Vi behöver se över skattelagstiftningen för att underlätta generationsväxlingen och på så sätt förbättra innovationskraften på landsbygden. (W4 T3)

Främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk

99. Vi behöver locka nya boende till landsbygden. Faktorer som kan locka nya personer är t.ex. lägre levnadskostnader och attraktiva miljöer. (S1S5 O2 O5)
100. Vi behöver bli bättre på att utnyttja våra attraktiva natur- och kulturmiljöer för att främja besöksnäringen. (S1 O10)
101. Vi behöver utveckla leader-modellen för att fånga upp det ideella engagemanget som finns på landsbygden. (S6 S7 O8O9)
102. Vi behöver utnyttja de möjligheter som globalisering och digitalisering ger, i och med att företagens fysiska placering kan bli mindre viktig för möjligheten att nå kunderna. (W1 O1O4)
103. Vi behöver locka välutbildade personer att stanna på landsbygden (eller återvända efter utbildningen). Med digitaliseringens hjälp kan man bo på landsbygden och ändå ha ett jobb i staden. (W2 O4)
104. Vi behöver underlätta för den tjänstebaserade ekonomin att fortsätta växa även på landsbygden, för att på så sätt skapa fler alternativa sysselsättningar. Detta är särskilt viktigt eftersom urbaniseringen väntas fortsätta vilket försvårar för många kommuner att upprätthålla servicen. (W3W7 O3)
105. Vi behöver motverka bristen på lokalt kapital genom att vidareutveckla leadermetoden och främja företagsamhet på landsbygden. (W5 O6O8)
106. Vi behöver olika modeller för kapitalförsörjning till landsbygdens företag. (W5 O6)
107. Vi behöver ta vara på de möjligheter som nya svenskar kan ge när det gäller arbetskraft och ökad mångfald i näringslivet. (W6 O7)
108. Vi behöver se till att brist på bostäder inte hämmar inflyttning till landsbygden. (W9 O5)

109. Vi behöver få ett helhetsperspektiv på landsbygdens situation för att på bästa sätt kunna fånga upp det ökande intresset för landsbygden istället för att sprida ut insatserna för glest och ofokuserat. (W11 O5)
110. Vi behöver utnyttja landsbygdens fördelar (billigare arbetskraft, attraktiva miljöer, entreprenörskap) för att behålla företag och uppmuntra nya att etablera sig där, för att inte urbaniseringen ska urholka landsbygdens livskraft. (S1S2S3 T2T3)
111. Vi behöver främja entreprenörsanda och företagsklimat på landsbygden för att på så sätt möta den globala konkurrensen. (S3 T1)
112. Vi behöver hitta en rimlig avvägning mellan behovet av att transporter ska betala sina miljökostnader och att personer behöver kunna bo på landsbygden. (W1 T4)
113. Vi behöver förstärka innovations- och kunskapssystemet på landsbygden, i synnerhet som många enklare jobb försvinner i takt med globaliseringen och digitaliseringen. (W4 T5)
114. Vi behöver hitta sätt att göra landsbygden så attraktiv att tillräckligt många väljer att bosätta sig där för att vi ska kunna förvalta naturresurserna samt upprätthålla god samhällsservice och infrastruktur. Det är särskilt viktigt att yngre personer väljer landet framför staden. (W8 T2T6)
115. Vi behöver lyfta landsbygdsnormen som ett alternativ till staden. (W10 T7)

Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd

116. Vi behöver fortsätta ge konsumenterna förutsättningar att göra medvetna val av säkra livsmedel av hög kvalitet. (S1 O2)
117. Vi behöver underlätta för jordbruket att bemöta den ökande efterfrågan på vegetariska produkter. (S1 O4)
118. Vi behöver fortsätta arbeta för att öka den svenska livsmedelsproduktionen. Om sektorn blir mer politiskt prioriterad kan den också locka t.ex. forskningsresurser till sig. (W1 O1)
119. Vi behöver fortsätta underlätta ökad ekologisk produktion. (W1 O3)
120. Vi behöver bygga vidare på konsumenternas goda kunskaper om svenska livsmedels kvalitet så att de också inkluderar kollektiva nyttigheter (som biologisk mångfald och djurskydd). (W2 O2)
121. Vi behöver hitta sätt att minska kadmiumhalterna i svensk mat, utan att detta motverkar det övergripande målet att öka livsmedelsproduktionen. (W3 O1)
122. Vi behöver minska produktionsförlusterna för att undvika onödig miljöbelastning. Detta skulle även bidra till målet att öka produktionen på ett hållbart sätt. (W4 O1)

123. Vi behöver utnyttja konsumenternas kunskaper och intresse för att minska matsvinnet. (W4 O2)
124. Vi behöver fortsätta hålla en hög nivå på smittskyddet, för att på så sätt säkra en fortsatt hög kvalitet på svenska produkter och säkerhet för konsumenterna. (S1S4 T3)
125. Vi behöver se till att även de glesare landsbygderna får tillgång till säkra livsmedel av hög kvalitet. (S1 T2)
126. Vi behöver fortsätta tillämpa en restriktiv användning av antibiotika och sprida den insikten till så många andra länder som möjligt. (S2 T5)
127. Vi behöver säkerställa en god tillgång till veterinär service i hela landet, särskilt som globaliseringen ökar risken för smittspridning. (S3 T3)
128. Vi behöver bibehålla vår starka krisorganisation med samverkan mellan näringen och myndigheterna, särskilt som risken för smittspridning ökar med globaliseringen. (S5 T3)
129. Vi behöver satsa på forskning och rådgivning inom klimatanpassning, för att på så sätt hjälpa sektorn att hantera ökande svängningar i produktionsförhållandena. (W1 T1)
130. Vi behöver hjälpa konsumenterna att förstå vad olika märken och certifieringar betyder, så att de kan göra medvetna val. (W2 T4)
131. Vi behöver uppmuntra fler veterinärer att intressera sig för jordbrukets djur, särskilt med tanke på att globaliseringen leder till ökad risk för smittspridning. (W5 T3)

Tvärgående målet

132. Vi behöver ett utvecklat kunskaps- och innovationssystem så att landsbygdens och jordbrukets företag ges bättre förutsättningar att utvecklas i takt med övriga näringslivet.
133. Vi behöver stärka lönsamheten i jordbruket för att öka möjligheterna till innovation och kunskapsutveckling.
134. Vi behöver forskning och utveckling som integrerar jordbruksproduktion och miljöpåverkan för att utveckla vår förmåga att producera effektivt med mindre miljöpåverkan.
135. Vi behöver större fokus på tillämpad forskning för en hållbar livsmedelsproduktion.
136. Vi behöver öka utbytet av kunskap mellan jordbruket och andra sektorer i näringslivet.
137. Vi behöver utveckla kompetensutvecklingen kopplat till entreprenörskap, innovation och affärsutveckling.

138. Vi behöver stärka kopplingen mellan forskning och jordbruksföretagen för att snabbare tillämpa ny kunskap.
139. Vi behöver ta tillvara erfarenheter från nya svenskar för att utveckla nya affärsmöjligheter.
140. Vi behöver säkra tillgången till kompetensutveckling för jordbruksföretag i hela landet.
141. Vi behöver bättre kunskap om hur digitaliseringens möjligheter bör användas för kunskapsutveckling, kunskapsspridning och innovationer kring en hållbar utveckling.